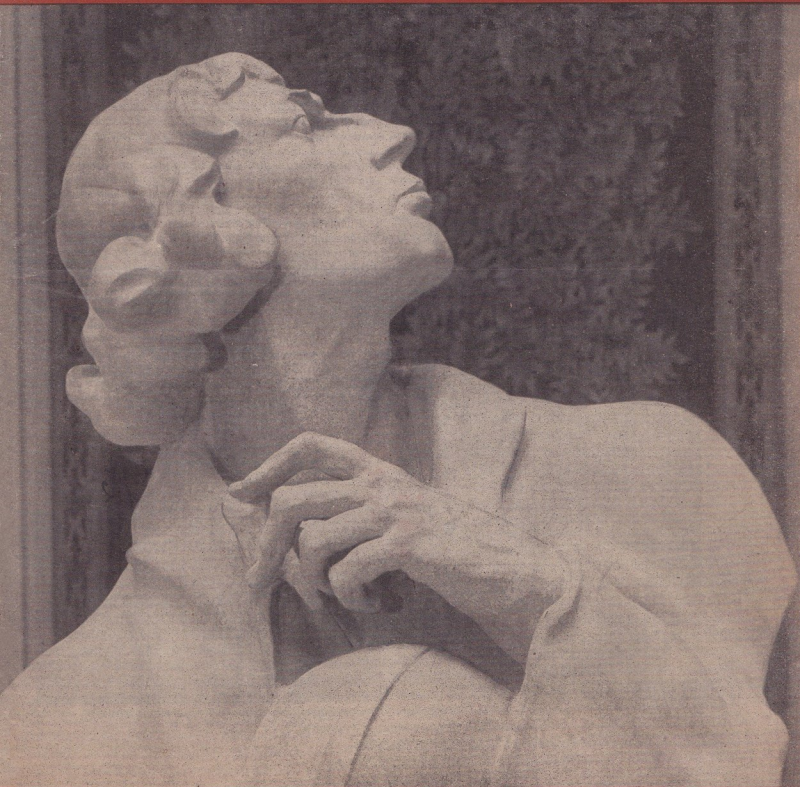


Культура • Искусство • Политика

Новая ЕВРОПА



Година V, кн. 15
Verlagspostamt Leipzig 10

„Коперинг“ отъ съвременния германски скулпторъ
Поппелъ Торвалдъ

14. Августъ 1943 год.
Цена 3 лева.

НАШЕТО МНЕНИЕ

Британски и американски самолети хвърлят своите разрушителни бомби срещу мирното население на Германия, Италия и други страни на европейския континент. Войната, която водят британци и американци срещу беззащитни жени и деца, е навлязла вече въ своята най-ожесточена фаза. За англичаните и американците този престъпнически терор от въздуха представлява днес — според собственото признание на г. Черчил предизвестно време при посещението му в Америка — едно от онъзи оржесия, на които неприятелите на Осма отдават най-голямо значение.

Въ Германия въ същото време съ твърдост и гладнокрѣвие се записва въско нападение и вътка жертва, за които единъ день от неприятеля ще се иска отчетъ и възмездие. Защото въ въздушната война се води единъ точенъ и безпогрѣшенъ балансъ. Въ настоящия моментъ този балансъ, както изглежда, е въ западна и южна Европа въ полза на съюзниците. Впрочемъ е, обаче, докога това положение ще остане така и кога ще настъпи деньтъ, когато острието на това оржесие ще се обърне срещу онъзи, които днесъ така безпощадно и немилостиво го прилагатъ срещу силите на Осма.

Англия и Съединените щати съ самите пъ най-добриятъ примѣръ за това, че въ въздушното господство съ възможни твърде рѣзки промѣни. Докато, споредъ собствените признания отъ британски и американска страна, съюзниците бѣха на всички фронтове доскоро по-слабиятъ противникъ въ въздушното пространство, днесъ пъ съ въ състояние да воюватъ съ значително по-големите сили. Мислите ли, че този законъ на бързо промѣнящо се положение въ въздушното господство не е въ сила също така и за Германия? За насъ оставатъ неизвестни причините, поради които Германия все още се бави да нанесе чувствителенъ противоударъ срещу неприятеля на западъ и югъ. Но дори и отъ неприятелска страна се признава, че тази въдържаностъ сигурно не ще да е поради слабостъ. Какъви ли страшенъ противоударъ подготвя сега Германия? Ние знаемъ, че въ въздушната война голяма роля играе моментътъ на изненадата и че въ връзка съ това отъ голямо значение е, наредъ съ численото превъзходство, също и серийното производство на нови и по-свършени типове самолети. Дали не се крие тука причината за тази странна и озадачаваща въдържаностъ на германската авиация въ въздушната война надъ западна и южна Европа?

Както и да е, едно е въ всѣки случай положително: работещата отъ няколко месеца насамъ съ пълна пара военна машина на всички европейски страни непрекъснато действува за засилване военния потенциалъ на силите отъ Осма въ всички насоки.

Въздушните сили на Осма растатъ съ нечувано темпо. Милиони чуждестранни работници работятъ днесъ въ Германия и въ другите страни на Европа и скоро никое самолетно производство на света не ще може да се мѣри съ това на Европа. Няма смисълъ дори да се говори предвзрѣтелно върху този въпросъ, защото единъ день фактите сами ще докажатъ това на цялъ святъ. Тогава германската отплата ще бѣде така безмилостна и въ такива



Вътрешенъ изгледъ на северното крило на прочутата Кьолнска катедрала съ погледъ въ напълно разрушения органъ

Foto: Transocean



Кьолнската катедрала въ развалини: символъ на варварска престъпностъ за всички времена

Foto F. D.

страхотни размери, че мнозина ще загубят ума и дума от очудване и уплаха. Цивилното население въ неприятелските страни може сега само въ въображението си да си представи каква ще бъде тази страотна отплата. Защото, както вече казахме, има въ въздушната война единъ точенъ балансъ. Това, което днесъ изглежда активно перо за противната страна, че се превърне скоро въ пасивно перо.

Едно просто разсъждение ни говори въ това отношение твърде много: Разстоянието, което трябва да измине единъ британски или американски бомбардировачъ, за да достигне отъ Англия въ сърдцето на Германия, е приблизително тройно по-голямо отъ това, което трябва да измине единъ германски бомбардировачъ, за да достигне отъ европейския бръгъ до сърдцето на Англия. А свързъ това трябва да се има и предъ видъ, че областта между Германия и Англия далечъ не представлява отъ себе си предна защитна зона на Англия, а тъкмо такава на Германия. Съ езика на цифрите това означава, че дори едно числено равенство въ въздушните сили представлява въ същностъ за Германия надмощие надъ противника съ тройно по-голяма сила.

Въ една речъ Фюрерътъ бѣ казалъ по-рано, че англичаните постъпватъ неразумно, като пренасятъ войната противъ Германия въ въздушното пространство — т. е. тъкмо въ оня секторъ, където Англия е много повече уязвима отъ Германия. Тъзи думи на Фюрера запазватъ, разбира се, и днесъ своята валидность, ако и нагледъ сега положението да не изглежда така. Тъхната правота че се потвърди отново, обаче, въ оня моментъ, когато Германия, следъ привържане на необходимите за целта приготовления, ще нанесе своя съкрушителенъ противударъ. Чърчилъ бѣ заявилъ веднажъ, че той счита, какво тази война можела да бъде решена въ полза на Англия само отъ борбата въ въздуха. Ние сме на мнение, че е твърде възможно, щото, когато Германия пристъпи къмъ отплата, — тъкмо обратното — войната да бъде решена въ въздуха въ полза на Германия.

„Нова Европа“



Разрушената църква въ Берлинъ „Хейдигъ-кирхе“

Foto: F. D.



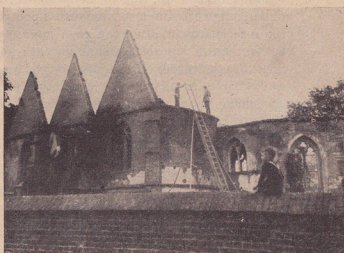
Варварски сръдства на американските бомбидити при нападенията имъ върху италиански градове. И това 5 год. момче е загубило лѣвата си ръка, докосвайки една отъ хвърлените американски експлозивни писалки

Foto: Scherl

Тероръ надъ жени и деца. Американски самолети сж хвърлили върху Италия сжиро и експлозивни писалки и моливи. Многобройни деца, които случайно сж намирали тия експлозивни, сж били много

тежко ранени само при докосването имъ. На снимката се вижда 18 месечниятъ Хуго Кампъ, който загуби дѣската си ръка при едно англо-американско нападение отъ въздуха. Невинното момче е намърло единъ отъ хвърлените експлозивни моливи, който веднага избузгналъ въ ръката му

Foto: Iransoccian



Разрушената отъ англо-американски бомби историческа църква въ Дерихсвайлеръ

Foto: P. D.

ТРАКИЯ И ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

Почти всеки от народите на югоизточна Европа е владял някога през изпълнената с превратности история цялия югоизток. Цялото това пространство, включено между Черно, Адриатическо и Бяло морета, е било някога през течение на историята македонско, романско, гръцко, българско, сръбско. Ето защо въ мисълта на югоизточните народи, която, подобно както у всички селски народи, не е могла да не бъде статична, сж се развили още отрано като последица от тази минала и отлетяла завинаги действителност едно горешо национално чувство и желание за политическо господство. Горчивите плодове от това развитие бяха разединението на югоизточното пространство от непримирими един с друг национализми, от смъртни вражди и раздори, и от непрестанни военни пожари. Тук историческата наука сама ковеше историята: едва ли другаде някъде историците сж излизали така ярко въ политическо осветление, едва ли другаде някъде тѣ сж били заобиколени така много от безусловното доверие на собствената нация и от безпощадното недовѣрие на другите.

Но съществува въ свѣта една странна и същевременно твърде отрадна истина, единъ законъ, който е присъщъ на всѣка наука и преди всичко на историческата наука: единъ динамиченъ законъ, който непрекъснато я движи напредъ. За югоизточното пространство и югоизточните народи това динамично развитие на научното познание насочва историческото изследване къмъ все по-голямо задълбочаване назадъ къмъ далечното и неизследвано минало. Жадниятъ за образование югоизточненъ човѣкъ и днесъ още отправя очакващъ погледъ къмъ своите учени-историци; и днесъ още той очаква отъ тѣхъ разяснение и отговоръ на въпроса за произхода и мѣстото на своя народъ между другите народи въ свѣта. И въ днешно време често тъкмо историци биватъ натоварени съ държавното ръководство на своя народъ. Всички историци, обаче, следватъ съзнателно или несъзнателно поменатия динамиченъ законъ на

своята наука: тѣ достигатъ къмъ все по-голямо опознаване на обитото въ мъгла минало. Днесъ наблюдаваниятъ развитието на историческата наука въ югоизточна Европа се натъква на констатацията, че историческите изследователи на всички тѣзи страни, работейки всеки върѣдъ своя народъ и за своя народъ, често безъ да знаятъ дори за резултатите отъ работата на своите събратя или пъкъ тъкмо оборвайки изследванията на другите, всички заедно работятъ въ сжщностъ върху едно и сжщо дѣло: върху откриването на Тракия. И тъкмо затова може би, тъкмо поради тази капитална работа върху забравената и сега наново открита Тракия, въ днешно време археологията, науката за древността, е станала най-съвременната, най-актуалната и най-важната политическа наука въ югоизточна Европа.

Тракия е днесъ за насъ областта, която се простира между Бяло море и Стара планина, или съ други думи, крайбрежната област между Кавала и Цариградъ заедно съ Родопите, Пиринъ-планина и Пловдивската равнина. За древността името Тракия е имало несравнено по-голямъ обсегъ. Тракия е обхващала тогава цялата област северно отъ Олимпъ чакъ до Дунава и отвъдъ Дунава до Карпатите. Единъ великъ историкъ на древността я определя като най-много населената и най-просторната страна на свѣта. За древните гръци Тракия е страната на лесовѣтъ, на голѣмитѣ рѣки, на дългите нощи, страната на слънчевия залѣзъ, която започва тамъ, дето свършва тѣхната собствена страна, страната на слънчевия изгрѣвъ, на свѣтлината, на голите планини, спокойното море и вѣчната яснота, тамъ, дето е била границата на Гърция.

За хората, които сж населявали тази страна, се е знаело малко. За тѣхъ се знае и до днесъ още твърде малко. Отъ мрака на историята проблѣсватъ имената на няколко велики царе, свѣткавично и заплашително преминаватъ тѣ съ своите краткотрайни грабителски походи срещу гръцките крайбрежни брѣгове и сжщо така бързо изчезватъ отъ фона на историята.

Въ държавно-правно отношение и тракийците прочее, не сж успѣли да обединятъ въ една цѣлокупна държава тази разпокъсана отъ диви планини областъ. Въ културно отношение, обаче: по вѣра, нрави и народенъ битъ, че дори и по основнитѣ черти на езика, всички тѣзи племена, чиито имена сж запазени само отчасти, образуватъ едно цѣло. И даже нѣщо повече: Въ съзнанието на древнитѣ гърци сжщо е живѣло възпоменанието, че и тѣхната страна е била първоначално тракийска и че отъ безформената страна на вечерния здрачъ тѣ, гърцитѣ, вѣрващи въ свѣтлината, сж наследили и заимствували много отъ онѣзи нѣща, които тѣ сж считали за свещени и които сж обичали.

Когато вѣрата въ бога Зевсъ започнала да се разпада въ една разнолика и твърде много човѣчна митология, великитѣ жреци и философи на Гърция насочили погледъ къмъ Тракия и се стараели да добиятъ оттамъ великото, спасително единство, сжщо както умерениятъ Антей е търсѣлъ отмора отъ земята. Отъ Тракия, сж знаели тѣ, че произхожда Дионисий; тамъ е роденъ този богъ на нощта и опиянението; тамъ сж вили бѣснитѣ си таници неговитѣ вакханки презъ дуннитѣ ноши на Стара-планина. Тамъ е живѣла Деметра, великата майка на плодородието; оттамъ нейниятъ култъ се пренася въ Атина. Тамъ, въ дебритѣ на Пиринъ-планина, е отразналъ заобиколенъ отъ нимфи Орфей, божествениятъ пѣвецъ, предъ когото сж се прекланяли планинитѣ, дърветата и горскитѣ звѣрове. Тамъ най-сетне, далечъ на северъ, чакъ при извивката на Карпатитѣ, наричана тогава Музеосъ, е била родината на музитѣ, на музиката, на танцитѣ, на изкуствата. Затова по случай тържествата на бога Дионисий Тесписъ изкарва за пръвъ пжтъ своята колесница, затова и театърътъ сжщо е роденъ въ Тракия. Затова и легендата пренася Дионисия, възкаченъ на плаваща колесница — „carrus navalis“ — въ Италия, кждето италианцитѣ презъ Ренесанса създаватъ отъ култа къмъ тази плаваща колесница думата и понятието „Карнавалъ“ (Carnaval). Затова отъ преданието за Орфей се развива цѣла една философия и връщането на Орфей отъ подземния свѣтъ става символъ на вѣрата въ безсмъртието, която подмладява древната философия, която послужва на Платонъ за основа и която е безспорно отъ тракийски произходъ.

Гръцкитѣ стремѣжъ къмъ яснота постига

това отъ тъмнитѣ предания на Тракия. Какъ, обаче, е произлѣзълъ този тракийски свѣтъ отъ богове, какво тѣзи богове сж представлявали за самитѣ траки, всичко това се разкрива едва днесъ въ странитѣ, които нѣкога сж образували Тракия. Този, който познава суровата природа на Балкана, безмилостното слънце, което изсушава растенята и тормози добитъка, той ще схване и днесъ, че за тракиета слънцето е било неприятель и нощта приятель. Защото и днесъ още растенята на Балкана презъ деня спиратъ всѣкакъвъ растежъ и растатъ само презъ нощта; защото и днесъ балканскитѣ селянини сѣе царевичата по начинъ, што единъ стрѣкъ да прави сѣйка на другия и така да се предпазва отъ изсъхване. Затова тракийцитѣ сж се поклонявали на Великата Майка-Земя, която, оплодена отъ свѣткавицата на Небето, е родила Дионисия, пияния и кръвожаденъ, но винаги плодonoсенъ богъ на нощта. Затова за тракийцитѣ богътъ на слънцето е билъ единъ зълъ богъ, носещъ името Ликургъ („разгнѣвенъ вълкъ“), който хвърля своитѣ убийствени стрели срещу Дионисия и срещу Деметра. Неразгадаемата сждба, която майката земя е наложила на своитѣ хора, се развива подъ знака на боговетѣ, кръвата кипи въ опиянение и въ борба за оскжднитѣ плодородни равнини, но сжщевременно и виното се лѣе и се танцуватъ танцитѣ на нощта, които носятъ пиянство и забравя. На тази сждбовностъ тракийскитѣ копиежъ противопоставя чисто човѣшкото начало, свѣтлата воля на добрия и любещия човѣкъ, който побеждава всички призраци, който налага на живѣщия въ раздори свѣтъ съ мелодинтѣ на своитѣ пѣсни миръ и хармония, но който, подобно на други велики мироносици на човѣшество, бива разкъсанъ отъ бѣснитѣ вакханки на бога Дионисий. Остава само неговата пѣсенъ: когато неговата отсѣчена и окървавена глава бива закована на лирата му и хвърлена въ рѣката, лирата и главата се понасятъ отъ течението къмъ морето, кждето подематъ тѣхната пѣсенъ за орфирния миръ на изпълнения съ еманхонлия балкански свѣтъ. Тази рѣка ние познаваме и днесъ още българитѣ пѣятъ за нейнитѣ окървавени води: това е Марица.

И всичко това е нѣщо повече отъ отживѣла митология, нѣщо повече отъ една страшна и красива легенда. Всичко това ни рисува образа на неумирающа духъ: днесъ свѣтовната

наука — не само науката на югоизточните народи — е единодушна въ мнението, че въ тракийския мит за Орфей се е явила за пръв път въ Европа идеята за безсмъртието. Този мит е сътворен от един народ, който е проливал сълзи, когато се е раждал нов човък и който е ликувал от радост, когато някой е умираал, понеже въ смъртта този народ е виждал превъзможване на временния живот и придобиване на безсмъртие. Затова тракийският народ е давал на гърците и много по-късно на византийците най-смелит войници, непознаващи никакъв страх от смъртта. Този народ разнася тогава своята вяра въ бога Дионисий въ познатия тогава свят и когато Александър Велики, преди да потегли на походъ за Индия, идва да се освети отъ тоя культ въ един тракийски храмъ на Диониси, той започва да вѣрва, че самъ той е Дионисий, който триумфално минава презъ земята. Този народ и особено неговото най-северно племе, даките, е който се противопоставя на могъщия Римъ и получава отъ последния данъ, а когато императоръ Траянъ го побеждава, той предпочита да избере драговолната смъртъ предъ робството. Траяновата колона въ Римъ и до днесъ свидетелствува за това безсмъртно героство, а ромъните съ гордостъ считатъ даките за свои прадеди. Духътъ на този храбър народ, който римляните съ наричали илрииски, е въликувалъ сигурно великия Наполеонъ, който е искалъ да призове героите на миналото, когато следъ завоюването на югоизточно-европейските области той имъ дава името „Илрииски провинции“.

Тракийците сж народътъ — и това е споредъ насъ най-сжщественото — който за пръв и единствен път досега въ историята на европейския югоизтокъ е осжществилъ нѣкога единството на това пространство. Този народъ е носѣлъ въ себе си самобитната и неповторима природа на балканския човѣкъ, неговата вяра и неговитъ нрави. Той е заличавалъ съ суверененъ замахъ сжществуващите различия и е заклиналъ всички люде на Балкана въ един законъ — въ предвѣчния законъ на земята. Той е налагалъ на всички една и сжща повелъ: да превъзможнатъ и победятъ всички страдания и всички беди съ готовность на лична саможертва и съ вяра въ безсмъртието на пѣлокуния народъ.

И днесъ е доказано и установено, че кръвта, характерътъ и наследенитъ качества на нѣ-

когашнитъ тракийци продължаватъ да живѣятъ въ народитъ, които населяватъ югоизточна Европа, въ не по-малкъ размѣръ отъ наследството на готи, турко-татари и славяни. И днесъ въ буйнитъ и темпераментни танци на югоизточнитъ народи, безразлично, дали това е гръцкиятъ „хоръ“, ромъското „хора“, българското хоро или сръбското „коло“, живѣе дивиятъ и опияненъ танцъ на Диониса; въ жалнитъ мелодии на овчарскитъ кавали звучи копѣещата за миръ флейта на Орфей; въ пѣсенята на ромъскитъ овчари по Карпатскитъ планини се отекватъ пѣснитъ на музитъ отъ планината Музеоъ. Въ чудната способность на българскитъ нестинарки да танцуватъ върху разжарени въглища се е превъплотила екстатичната природа на Дионисовитъ менади, а въ постичиството на усамотенитъ православни манастири въ планинитъ се е наследилъ тракийскиятъ аскетизмъ. Първитъ отшелници и въ западна Европа сж дошли отъ Тракия, а ученицитъ на Орфей сж били първитъ монаси въ Европа, които сж живѣли въ хралупи. Една непрекъсната линия — доказана особено отъ историческата наука на България — ни води отъ каменнитъ статуи на ездещия Дионисий, съпроводжанъ отъ лъвъ, презъ паметникитъ на тракийския конникъ и презъ старобългарския релефъ, откритъ върху една скала при Мадара, до православнитъ икони на Св. Георги Победоносецъ, които не липсватъ въ нѣкоя селска къща на Балканитъ. Народитъ на европейския югоизтокъ, тѣзи запазили своята първичность и първородность селски народи, сж запазили възпоманението за прародителката Тракия, която науката тепърва трѣбваше да открие отново отъ археологическитъ разкопки. Селянинитъ е паметта на земята.

Откриването на древна Тракия отъ ученитъ на югоизточна Европа е за днешното време, обаче, единъ символъ и неговото значение е въ това: че заветътъ на тракийскитъ прадеди е проникналъ отъ подсъзнанието въ съзнанието, че народитъ на европейския югоизтокъ намиратъ въ нѣкогашния тракийски народъ своя далеченъ общъ произходъ, че този великъ народъ е участвувалъ въ създаването на Европа, че чрезъ него югоизточнитъ народи за пръв път опознаватъ себе си и че може би презъ неговия заветъ минава пътятъ къмъ единение и общо творчество.

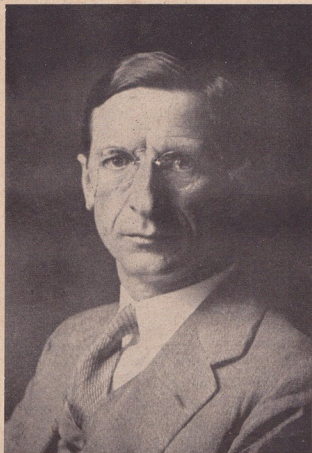
Герхартъ Херманъ

СИНЪ-ФАЙНЪ въ Ирландия

Авторката на тази статия, Сюзан Хилтън, е ирландка. Тя е вела до известна степен участие въ работите, които излага въ следните редове.

Малцина не сж чули още за движението „Синъ-Файнъ“ и малко сж ония които знаят какво то означава, какъ се е появило, или по-точно, каква роля играе то въ борбата на ирландците за свобода и независимост.

Буквално преведено, „Синъ-Файнъ“ значи „самопомощъ“, общезвестно, обаче, е наименованието „Ние сами на себе си“. Наименованието само по себе си е вече твърде характерно за това, което „Синъ-Файнъ“ означаваше въ периода на борбитъ въ Ирландия презъ тридесетъ години следъ 1903 г. Шепя млади ирландски патриоти се сдружиха и заработиха съ духъ и всички сили срещу всемогъща Англия. Тъхнитъ успѣхи и неуспѣхи сж частъ отъ героичната история на една горчива борба. Но не съществува никакво съмнение, че мъжете и женитъ отъ движението „Синъ-Файнъ“ допринесоха извънредно много за свободата на Ирландия. Благодарността за това, че Ирландия днесъ е отдѣлена отъ Англия и е неутрална въ тази най-голяма война въ историята на човѣчеството, се дължи на ония, които умрѣха въ тази борба. Обстоятелството, че днесъ младежитъ на Ирландия живѣятъ и не сж сложили коститъ си по чуждитъ



Ирландскиятъ водачъ на освободителното движение и днешенъ председател на Ирландската свободна държава, Ж. Конолли де Валера 2 Photos: Scherl

бойни полета, не гинатъ въ бомбардировачнитъ самолети, и т. н., — за всичко това трѣбва да се благодарятъ на ония, които дадоха живота си, за да може да живѣе утрешна Ирландия.

Но „Синъ-Файнъ“ не се появи изведнажъ. Това движение се разви отъ времето, което последва преждвременната смъртъ на 45 годишния Парнелъ въ 1891 г. Чарлсъ Стюардъ Парнелъ работѣше за бъдещето на Ирландия, и него вата преданостъ къмъ страната му го прави националенъ герой между спокойнитъ търпеливи мъже като Хюгъ О, Донелъ и Оуенъ Рое О, Нейлъ.

Презъ 1899 г., единъ младъ, даровитъ журналистъ, на име Артуръ Грифитъ, основа единъ вестникъ „Обединенитъ ирландци“, който презъ 1906 г. доби името „Синъ-Файнъ“. Въ 1902 г. той основа Народния съветъ и тукъ намираме началото на организацията „Синъ-Файнъ“, която се борѣше срещу преследванятия и нищетата.

На редъ съ движението „Синъ-Файнъ“ имаше и нѣкои други организации, които се борѣха за сжкия идеалъ — свободата на Ирландия. Най-важното отъ всички бѣ „Ирландското републиканско братство“ съкратено „I.R.B.“, което не се явяваше тъй често предъ обществото, обаче възможно е, че това бѣ по-целесъобразно, отколкото ако то би излизало на сцената. Членоветъ му можеха да дирижиратъ дейността на другитъ организации, безъ съ това да приличатъ много-много вниманието на хората върху себе си.



Ирландското Великденско въстание въ 1916 г. „Зелената графиня“ Маркиевитъ, една отъ най-разпалянитъ водители на антианглийското движение презъ време на Великденското въстание

POBLACHT NA h EIREANN THE PROVISIONAL GOVERNMENT OF THE IRISH REPUBLIC TO THE PEOPLE OF IRELAND.

IRISHMEN AND IRISH WOMEN: In the name of God and of the dead generations from which she receives her old tradition of nationhood, Ireland, through us, summons her children to her flag and strikes for her freedom.
Having organised and trained her manhood through her secret revolutionary organisations, the Irish Republican Brotherhood, and through her open military organisations, the Irish Volunteers and the Irish Citizen Army, having patiently perfected her discipline, having resolutely waited for the right moment to reveal itself, she now seizes that moment, and, supported by her exiled children in America, "LIBERTY" POSTER: THE PROCLAMATION OF THE "REPUBLIC"

Плакатът с прокламацията на Ирландската република. Плакатът е отпечатан още на английски език, по-късно, въ народния печат, ирландците си служиха съ собствен си език, за който си създадоха и собствено писмо, въ което сж използвани стари келтски писмовни елементи

При избухване на войната въ 1914 г., положението въ Ирландия бѣ твърде натегнато. Британската пропаганда, силно подкрепяна отъ печата, развиваше свободно своята работа върху ирландския народъ, болшинството, отъ който съвсемъ дори не знаеше причинитѣ поради които избухна войната. Тѣ и не се занимаваха съ този въпросъ. Но британската пропаганда презъ последната война бѣ добра и до известна степенъ бѣха събудени симпатитѣ на ирландцитѣ за британската кауза. Едва следъ като въ Англия се появиа призиви за намѣренията на англичанитѣ да използватъ симпатитѣ на ирландцитѣ и да въведатъ задължителната

военна повинность, веднага настѣпи реакцията. Ирландцитѣ забелѣзиха, че Англия искаше да ги използва само като пioni въ шахматната игра.

Презъ августъ 1914 г. „Ирландското републиканско братство“ счете



Сенаторъ Дж. Коноли, подѣ чието водителство бѣха завзети на първия день на Великденъ 1916 г., отъ ирландски доброволци, пощата и други обществени постройки въ Дублинъ, и който заедно съ Падригъ Пърсъ обяви Ирландската република



Мизерията на ирландскитѣ пехтери, които бѣха ограбени отъ английскитѣ земевладѣлци на „Зеления островъ“, бѣ станала пословична, а сѣщо и причина за изселването на голѣма частъ отъ населението отъждъ океана, особено въ Америка. Нашата снимка, възпроизвеждаща една рѣба отъ сръдята на 19 столѣтие, представлява прогонването на една ирландска земенамателна фамилия отъ безсърдечнитѣ английски земевладѣлци, нѣщо което бѣ обикновено явление по онова време

Така изглеждаше столицата Дублин след потушаване на ирландското въстание през 1916 г. Британските оржия превърнаха въ развалини ситието на Дублин, и всичко това въ името на британската свобода и човъчност

Ирландското Великденско въстание въ 1916 г. Английски войници претърсват за оржие подозрителните минувачи



момента за настъпил и изработи планове за въстание. По същото време английският парламент издаде единъ законъ, който обещавахе самоуправление на Ирландия след свършване на войната. Задължителната военна повинност, която искаше да обяви Англия, не можа да бже наложена, въпръки че 130,000 ирландци служеха въ редоветъ на британската армия. Изглеждаше, като че Ирландия е спечелена за целия на Англия и нейните съюзници.

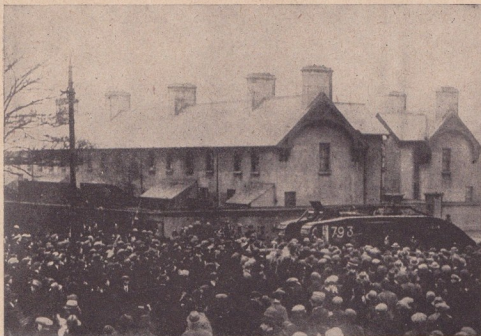
Съ това въпросът за самоуправлението бже уреденъ за Англия — до свършване на войната. Тя получаваше хранителни продукти отъ Ирландия, тъй като Ирландия е земеделска страна, и въпръки че бже необходим грижлива бдителност, все пакъ изглеждаше, като че задната врата на Англия е осигурена.



Fotos: Scherl (6)

Така изглеждаха улиците на Дублин след потушаване на Великденското въстание през 1916 г. Тукъ се отвеждат завоюени Синь-Файнери отъ британските патрули. На предния планъ лежи едно застреляно отъ британските полиции момче





Затворът в Монджей. В това мрачно здание бѣ държанъ затворенъ водителъ и по-последниятъ председателъ на Ирландската република Жмонъ де Валера



Бруталността на англичанитѣ не познаваше граници. Така напр. при уличнитѣ безредици въ Ирландия бѣха пуснати дори и танкове, за да разбиватъ входоветѣ на кѣщитѣ на мирнитѣ граждани, които отъ страхъ сѣхъ се заключили вътре

Но, — както това често се случваше въ историята на Ирландия, привидно явниятъ ходъ на нѣщата едва ли изразяваше истинскитѣ тайни подмолни течения.

Въ станието, което бѣ подготовено още презъ августъ 1914 г., избухна най-после по Великденъ на 1916 г. И тъкмо чрезъ това въстание стана така известно движението „Синѣ-Файне“. Преди това хората едва знаеха какво бѣ то. Тѣ знаеха, че ирландскитѣ доброволци, една гвардия отъ въоръжени мъже, се бунтуваха срещу британцитѣ, но тѣ нищо

не знаеха за „Ирландското републиканско братство“. Следъ като положението бѣ провѣрено, знаеше се вече, че това бѣ въстание на „Синѣ-Файнеритѣ“. Отъ тоя моментъ можеше вече по цѣла Ирландия да се слуша възгласа „Да живѣе революцията“. Женитѣ, подъ водителството на графиня Маркиевитъ или това на Маудъ Гонъ Макъ-Брайдъ, се присѣдиниха, за да дадатъ своя дѣлъ въ борбата рамо до рамо съ мъжкитѣ.

Англичанитѣ знаеха за тѣзи приготовления, тъй като Ирландия бѣ наводнена съ хората на Интелижансъ-Сервисъ, но тѣ не можаха да поставятъ рѣзка върху ония, които бѣха истинскитѣ водители на организацията. Въобще малцина знаеха, кои бѣха тѣ. Ясно бѣ, че ония, които се движеха постоянно между народа, не бѣха водители.

На утрото на първия Великденски день презъ 1916 г., около 1000 мъже завзеха пощата и други здания въ Дублинъ и Падрикъ Пърсъ отъ „доброволцитѣ“ и Джеймсъ Коноли отъ „милицията“ обявиха Ирландската република. Веднага бѣ изпратена една голѣма английска армия и следъ четиридневна бомбардировка главната частъ отъ въстаницитѣ бѣха принудени да се предадатъ. Обявено бѣ изключително положение, и генералъ Максуелъ, който бѣ изпратенъ въ Ирландия като единъ отъ най-радикалнитѣ из-

между радикалнитѣ генерали на Англия, нареди екзекутирането между многото и това на седемтѣ мъже, които подписаха прокламацията. Тия седемъ мъже бѣха: Томасъ Йозефъ Клеркъ, Синъ Деармада, Падрикъ Пърсъ, Джеймсъ Коноли, Томасъ Макъ-Доней, Жмонъ Кентъ и Йозефъ Пъзикетъ. Между ония, които можеха да избѣгнатъ отъ смъртното наказание се намираше Жмонъ де Валера. Той се добра до Дармуръ и по-късно стана министър-председателъ на Ирландия.

Тази революция, въпрѣки че представляваше са-

мо една малка афера и скоро премина, изигра своята цел на кървава жертва на една страна, която бѣ станала малко апатична къмъ националната идея. Тя бѣ едно безнадеждно дѣло. Мажетъ, които я рѣковоидиха, не очакваха, че тѣ ще успеѣ.

Екзекуциитъ бѣха краятъ на единъ периодъ въ исторiята на „Синѣ-Файнѣ“. Не е известно, дали при основаването на своя вестникъ „Обединенитъ ирландци“ Артуръ Грифитъ е билъ на ясно по въпроса, какъ бѣха се развили нѣщата. Той знаеше само това, отъ което Ирландия се нуждае, и той познаваше сяко така исторiята на многобройнитъ поколения ирландски патриоти още отъ времето на Хенрихъ II, болшинството отъ които бѣха избити отъ англичанитъ или измърѣха въ изгнание, докато другитъ бѣха изтощени и отслабени въ ожесточената борба срещу властолюбивия и егоистиченъ врагъ.

*

Британцитъ, които разстрѣляха водителитъ на въстанително или ги патинача въ затворитъ, се почувствуваха сигурни, особено следъ като интернираха всѣки ирландецъ, за когото се знаеше, че бѣ въ връзка съ „доброволцитъ“ или съ „Синѣ-Файнеритъ“. Артуръ Грифитъ бѣ още преди това интерниранъ.

Но скоро започнаха да излизатъ пакъ хвърчащи листовѣ и седмични списания. „I.R.B.“ започна наново своята дейностъ и въ отсъствието на водителитъ се опитваше да държи сплотенъ народа. Доброволци, които се откопчиха отъ така нареченото „затворничество въ окови — на едро“, се сдушиха и образуваха така ядката на основаното наново движение „Синѣ-Файнѣ“.

Докато Ирландия ставаше отъ день на день все повече „Синѣ-Файнерска“ и бѣ рѣшена да се добере до своята индивидуална свобода, сякоето ставаше и въ затворитъ и лагеритъ на интерниранитъ. Много отъ привърженицитъ на „Синѣ-Файнѣ“, които дълги години бѣха раздѣлени, можаха да влѣзатъ въ връзка помежду си презъ всички препятствия, които ги дѣлѣха.

По Коледа на 1916 г. британското правителство нареди освобождаването на всички неосъдени още задържани ирландци, които не бѣха смѣтани за много опасни, отчасти за да спечели наново симпатитъ на народа, загубени вследствие на безмилостното държане на военнитъ власти презъ време на Великденското въстание. Резултатъ отъ това бѣ, че ония мъже, които имаха достатъчно време да размишляватъ и обработватъ своитъ планове, сега се завърнаха въ Ирландия. Ирландскитъ народъ имаше сега наново водачи — водичи, които се бѣха заклели помежду си, да постигнатъ на всѣка цена пълната си: пълната и абсолютна свобода на Ирландия.

Между освободенитъ се намираше и Артуръ Грифитъ. Неговиятъ вестникъ, наименованъ сега „Националностъ“, започна да излиза наново и народнитъ маси бѣха запознати сега съ принципитъ на „Синѣ-Файнѣ“. Защото най-важното, което липсваше на Великденското въстание, бѣ поддръжката на маситъ.

По тоя начинъ Артуръ Грифитъ схвана важността на задачата — просвѣщенiето на маситъ и обединението на всички въ едно цѣло. Той видѣ, че независимо отъ физическа сила, Ирландия би

могла да добие своята свобода само чрезъ морална сила и пасивна съпротива, заедно съ една политика, каквото се пропагандираше чрезъ „Синѣ-Файнѣ“.

Въ 1919 г., за председателъ на „Синѣ-Файнѣ“ бѣ избранъ де Валера, който непрестанно работѣше за обединението на всички партии въ Ирландия, и въ това си качество той застана на страната на Артуръ Грифитъ.

Първата стѣпка къмъ успѣхъ бѣ това, че въ общитъ избори презъ декемврий 1918 г. „Синѣ-Файнѣ“ постави собствени кандидати. Тѣ спечелиха една победа, надминаваща очакванитъ. Отъ всички 105 мѣста, „Синѣ-Файнѣ“ взема 73. Презъ януарий 1919 г. бѣ свикано Ирландското народно събрание („Дойль“) и оповести независимата“ република „Ирландия“. Другитъ партии не взеха участие въ това, така че „Синѣ-Файнѣ“ трѣбваше сама да изнесе победата.

Сега настѣпи единъ периодъ, въ който въ Ирландия съществуваха две правителства: британското и мѣстното. „Синѣ-Файнѣ“ заяви на Англия, че последната не може да има нѣкакви претенции върху Ирландия, и че единственото законно правителство на Ирландия е това на „Дойль“, избрано отъ народа и представляващо народа. Нѣма жетове въ исторiята, които да сѣ тѣ чудни и тѣй горди като тоя. Това бѣ едно предизвикателство срещу една империя, която току що бѣ изтѣзла победоносно отъ една голѣма война — една империя, срещу която никой въ свѣта не се осмѣляваше да каже нѣщо. Следъ първото публично заседание на „Менсionъ Хаузъ“ следъ примирieto, „Синѣ-Файнѣ“ пое сѣдбицитъ на Ирландия и даде съответно мѣсто между народитъ. Посланието до народа гласѣше: „Голѣмата война вече отмина, но малката война започна едина сега.“

Положението ставаше отъ день на день все по-сериозно и бѣ вече напълно ясно, че борбата трѣбваше наново да избухне. Презъ декемврий 1919 г. Мистеръ Лондъ Джорджъ предложи едно подобрене на закона за правото на самоопредѣление, съ което се гарантираше на цѣла Ирландия едно самостоятелно правителство, съ изключение на шестъ графства въ Улстеръ, които не подпадали подъ правителството на Дублинъ. Презъ есента на 1920 г. това предложение стана законъ. Но „Синѣ-Файнѣ“ не бѣ съгласенъ. За всички истински ирландци, Ирландия бѣ недѣлима страна.

*

На 6 дек. 1921 г. бѣ подписанъ единъ договоръ, по силата на който Ирландската република бѣ призната като доминионъ съ всички права на самостоятелно правителство, обаче на Великобритания трѣбвало да се оставятъ известни пристанища за целитъ на отбраната и за контрола.

Когато „Дойль“ се събра, за да ратифицира договора, де Валера, въ качеството си на председателъ на „Синѣ-Файнѣ“, се обяви срещу приемането му, съ мотивировка, че повосъздаденитъ отношения означавали поемане на голѣми задължения спрямо Короната. Въпреки това, „Дойль“ ратифицира договора на 7 януарий 1922 г. съ 64 гласа срещу 57. Де Валера подаде оставка и Артуръ Грифитъ стана председателъ на изпълнителния съветъ на свободната държава Ирландия.



„Девойка отъ гр. Линцъ“ отъ Антонъ Луцъ



„На свобода“ отъ Алфредъ Роз

НАДЪ ВРЕМЕ

Тукъ ние даваме нѣкои отъ най-новитѣ и характерни творби на германскитѣ художници и скулптори, които участвуватъ въ последната голѣма художествена изложба въ Мюнхенъ. Тази изложба не е само истинска манифестация на новия творчески духъ на Германия всрѣдъ най-тежката



„Малко чудо“ отъ Хайнрихъ Тайнъ



„При овчарката“ отъ Юлиусъ Юнгханс



„Благодарност на жътвата“ отъ Юргенъ Вегенеръ

7 Fotos H. Hoffmann

ТО И СМЪРТЬТА...

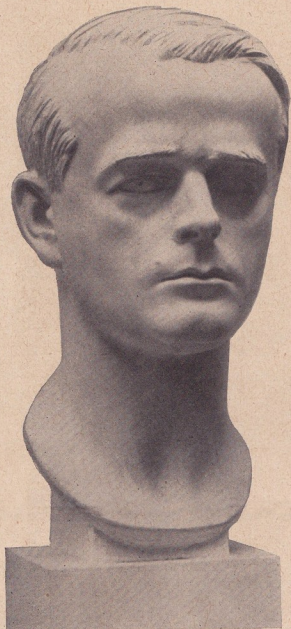
и ожесточена война, която познава историята, но
сщевременно тя е единъ викъ къмъ всички народи
на свѣта: Пазете Европа! Тя е люлка на вѣчни цен-
ности, тя олицетворява творческия духъ, божес-
твената красота на живота.



„Идилия“ отъ Юлиусъ Юнгхансъ

„Парацелсъ“ отъ Йозефъ
Торакъ въ голѣмата гер-
манска художествена из-
ложба въ Мюнхенъ 1943г.





„Райхсминистър Шпеер“ от Арно Брекър

Обаче не бѣ далеч времето, когато де Валера можа съ провеждането на политиката на „СинѣФайн“ да направи Ирландия република. Сега остава за разрешение още единъ проблемъ — обединението на цѣла Ирландия въ една суверенна държава.

Симболитъ на пластичното изкуство въ тази изложба, героичната линия на пресъздаването, суровиятъ и решителенъ духъ, отпечатанъ въ скулптурнитѣ образи, или тѣхния пророчески ореолъ, — устремтъ къмъ далечното или ландшафтътъ на тихото земно щастие, радостта на семейното огнище — всичко това изразява духа на настоящето, копнежитѣ на една революционна душа. Една мисль, една дълбока вѣра обхваща човѣка, съзрѣвавайки тия гениални творби на германското изкуство: Европа ще живѣе и ще осигури традициитѣ на своя исторически развой и на своята мисия, защото безъ нея не може да има култура и свобода.



„Миръ и щастие“ отъ Рихардъ Хайманъ



„Стража на Изтокъ“ отъ Емиль Дилманъ

REICHS- RUNDfunk



Микрофонът на великогерманското радио посещава редовно хората на изкуството с международна известност през тяхната работа. Нашият репортьор е водил разговор с професор Арно Брекер в неговото ателие

Културният отношения между Германия и България

станаха още по-тесни след сключването на Германо-българската спогодба преди три години. Предавателят „Донау“ взе тригодишното съществуване на Германо-българската културна спогодба като повод, за да отдаде заслуженото в едно свое нарочно предаване на значението и практическите резултати на тази спогодба.

Въ рамките на Германо-българските културни връзки предавателя „Донау“ изпълнява важна задача. Той не само дава най-важните съобщения на деня, а поднася освен това на българските си слушатели сказки върху изкуството и науката в Райха, актуални прегледи на политиката, филма и спорта и репортажи от всички по-важни събития.

Освен това той дава сведения за живота на намиращите се в Германия българи, техните национални празници и тържества.

Ако искате да добиете представа за политическият и културни прояви в Европа, за събитията по фронтовете и в Германия и за живота на българските работници и студенти в Райха, слушайте ежедневните предавания на

предавателя „ДОНАУ“

Осигурее живота и имота си!

Германските застрахователни дружества ви дават тази възможност, тъй като при тях вие можете да сключите застраховка за:

животът	гаранция
пожарът	болест
злополука	автомобилът
транспортът	отговорността
строежът	машини
градушка	дъжд
добитъкът	наводнение
пътуване със	стъклари
самолетът	обезпечение
прежъсване	повреди от бури
на работа	и вихрушки
кражба	телефонът
и взломът	кредитът



REICHSGRUPPE VERSICHERUNGEN

Südost Echo

AUSLANDS - AUSGABE

ГОЛЪМИЯТЪ
И ДОБРЕ ИНФОРМИРАНЪ
СТОПАНСКИ ВЕСТНИКЪ
ВЪ КОЙТО НАМИРА НАЙ-ДОБРА
РЕКЛАМА СТОПАНСТВОТО
НА
ГЕРМАНИЯ
И
Ю. ИЗТОЧНИТЪ ДЪРЖАВИ

DIE GROSSE
UND GUTINFORMIERTE
WIRTSCHAFTS-ZEITUNG
DER
WERBETRÄGER
ZWISCHEN
DEUTSCHLAND
UND DEN
SÜDOST-STAATEN

P R E S S P R O D U K T

ZEITUNGS- UND WOCHENSCHRIFT-VERBREITUNGS-GESELLSCHAFT M.B.H.
WIEN I, HAUPTPOSTAMT, FACH 278 . BUDAPEST, TÜRRI ISTVAN U.8

Траумапластъ



Рана отъ обгаряне

Лѣковитата
мушамичка за рани

Въ Всички аптеки и дрогерии
Carl Blank, Bonn a. Rhn.

Въ различни случаи
като разслабително
и очистително сръдство

ДАРМОЛЪ

се употребява
повече отъ 35 години
изъ цѣль свѣтъ.

Тогалъ

Таблети

се препорѣчватъ преди
всичко при:

Ревматизъмъ
подагра
невралгии
простуда

Togal-  Werke
München 8

ТОГАЛЪ ВЪ ЦѢЛЪ СВѢТЪ

ДУРЛИНЪ

ланъ отъ изку-
ствена смола

Покрива ведна-
га и съхне бързо.
Отъ важно значе-
ние при химия-
та и механиката



Нитроланъ

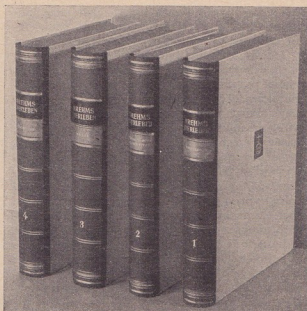
ОКСИЛИНЪ

Специаленъ
шприцъ-лакъ за
автомобилната и
мебелна инду-
стрии и трамваи,
както и за мал-
ки индустриални
артикули



Фабрики за бои и лакове

REICHOLD, FLÜGGER & BOECKING, Wien 146



Чудесата на природата

Свѣтовно известниятъ класически исследова-
тель на животинското царство Алфредъ
Бремъ, като резултатъ отъ своитѣ научни
пжтешествия и наблюдения, Ви предлага
впечатленията си въ голѣмия наученъ трудъ:

Brehms Tierleben

Попълнено и преработено
издание въ 4 тома

Томъ I: Безгръбначни · Томъ II: Риби, Влѣчуги
Томъ III: Птици · Томъ IV: Бозайници

Четиритѣ тома заедно съдържатъ 1816 стра-
ници съ 1365 картини въ текета и 128 цвѣтни
табла. Форматъ 19,5 × 27,5 см. Изданието е
въ лепена подвързия. Цена 100 марки

Изпраща се срещу ежемесечни вноски отъ по
10 марки, безъ предварително заплащане и
е право на връщане на книгата въ случай
на нехаресване, въ 14 дневенъ срокъ

Книгата излиза само на нѣмски езикъ и на
цена специално за странство. Затова се опре-
деля изплащането да става по клирингъ.
Изчисляването на вноската става по валидния
въ деня на плащането курсъ по клиринга.

Освобождава се отъ вносно мито и
е извънредно лесно за изпращане
(Пощенски спестовни каси и банкови смѣтки
въ 12 страни)

Fackelverlag Stuttgart-B 1003 (Deutschld.)

Abteilung Exportbuchhandlung

Търсимъ още единъ сериозенъ представителъ
за плащането на тази книга между индус-
триалнитѣ предприятия и учрежденията

GE-RI

Бръсне отлично

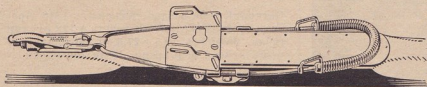
озовахме на другия бръг пред едно от най-големите сечища на Лапландия. Под ръководството на един лесничей тук работеха голъми брой опитни дървари, но заедно с тях сяха и много новаци. Отсечените трунове лежах в безкрайни редици или на малки купчини върху замеденото езеро. И постоянно пристигаха нови, тежко натоварени шейни. Всъщност от тези шейни се теглеше от един конь — един от тези средно голъми, но необикновено издръжливи финландски коня, сь рошава грива, гъста козина и дълго, изтегнато тѣло, които сж така незаменими помощници на финландца. „Тѣзи коня сж свикнали от много поколения сж тази работа“ — ми обясни лесничеят. „Всѣки един от тѣх върши повече работа отколкото напримѣр два коня от срѣдна Европа, които никога не биха могли да се справят сж този снѣг и мраз. Тѣхните хамути и поводи сжко се различават от тѣзи въ другите страни и сж направени по мѣрка за всѣки конь. Тѣ оставят краката и гърдите напълно свободни и нито на едно мѣсто поводитѣ не прѣчат на свободното движение на коня. Този резултат е добит благодарение на дългѣ опит“.

Ние пожелахме да преброим от любопитство труповете, които се докарваха само от един конь. На една от типичните финландски дърварски шейни се оказаха 38 дървета. Да, представете си: 38 дървета! И така претоварената шейна се теглеше само от един конь без всѣкакво усилие по замедения път, който представлява тоже една характерна особеност при сѣчитбата на дърва въ лесо-

ветѣ на Лапландия. За прокарването на този леден път се избира едно равно трасе презъ гората, от мѣстото, където се сѣче, до езерото, което поѣмкога се простира на едно разстояние от нѣколко километра. Една снѣгорабавачка, теглена от 6 или 8 коня, минава презъ това мѣсто, като издѣлва две равномерни бразди. Следъ нея върви една шейна, върху която се намира голѣма бѣчва пълна съ вода. Водата се излива въ двете издѣлвани бразди, където тя веднага замръзва. По този начин се образуват две дълги ледени ивици, по които като по релси се плъзгат шините на шейната. На нѣколко километра дължина се простира леденият път презъ гората и една следъ друга шейните пренасят отсечените трунове към езерото. Тамъ тѣ се лежат върху леда, докато започне топенето на снѣга. Единъ ден, когато ледената покривка се разпука и стои, тогава тѣ се плуват по повърхността на езерото и една моторна лодка ще ги довлѣче под форма на салове, въ голѣмо количество наведнаж, до най-близкия рѣчен притокъ, който е път свързанъ на свой редъ съ нѣкоя от голѣмите рѣки на Лапландия.

Върху езерото царѣше голѣмо оживление и трескава работа, понеже всички трунове трѣбваше да се измѣрят и наднишат. Тази работа вършиха младежи, които нѣмаха още необходимите сили за сѣчене на дървета или път мѣже на преклонна възраст, които не можеха вече да работят съ предишните свои сили. Съ сантиметъръ тѣ измѣрваха дължината на всѣки трупъ, а съ помощта на пергелъ се опредѣляше повърхнината имъ. Всичко се

съ Walch-Arlberg-Bindung Патентъ KINZL



Преимущества: еластични диагонали и практичностъ

победиха:

На международните състезания въ Цакопане презъ 1938/39 год. — майсторитъ на слизане и изкачване стръмнини.

Презъ 1940/41 год. при Кортна — състезаващите се за техника и свършенство голѣми майстори на ски-спорта.

Karl Kinzl, Wien VII/62, Lindengasse 21



BANK DER DEUTSCHEN ARBEIT A.G.

ГЕРМАНСКА РАБОТНИЧЕСКА БАНКА А.Д.

Централа Берлинъ С 2 · Клонове въ всѣки области на Велика Германия

Въ Протектората: Прага

Въ Главното Губернаторство: Краковъ

На Изтокъ: Рига и Ковно

Официални банки:

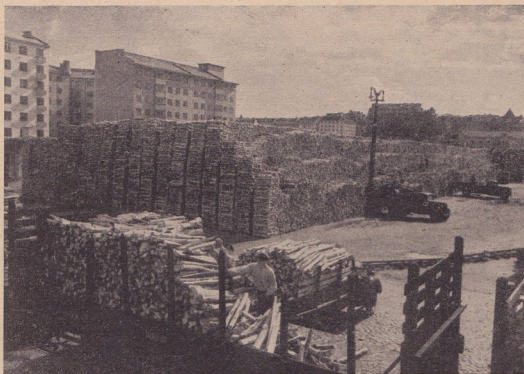
Холандска Работническа Банка, АМСТЕРДАМъ · РОТЕРДАМъ · Западна Банка: БРОУКСЕЛъ и АНВЕРСъ · Постоянно представителство: ПАРИЖъ и ВАРШАВА · Учасия: Букурещна Търговска Банка А.Д., БУКУРЕЩъ

Ужтвания и сведения по всички финансови и други банкови въпроси

Издава спестовни книжки

Дървеният материал, най-голямото богатство на Финландия, се складира по горипъ на голъми купове и се превозва по железницитъ къмъ центрoвътъ на дървената индустрия, където се преработва на целулоза, хартия или фурнири.

Фото: Kytinen



записваше и изчисляваше, като освенъ това на всѣки измѣренъ трупъ се изрѣзваше на три мѣста съ специална брадва запазената марка на дружеството. На мѣстото на отсичането всѣко дърво получаваше три печата и означение, колко кубика е, което единъ младежъ надписваше съ специална креда, неподдаваща се на действието на водата. А между това непрекъснато докарваха нови шейни и отъ хвърлянето на дърветата върху леда тътнѣше и ехтѣше далече наоколо въ снѣжната ширь. „Ние бързаемъ“, каза лесничиятъ, „тъй като тази година топенето на снѣга ще започне по всѣка вѣроятностъ по-рано. На много мѣста навѣрно още въ началото на май рѣкнитъ ще бѣдатъ свободни отъ ледоветъ, а тогава ние трѣбва да сме готови веднага да извършимъ пренасянето, понеже всѣко дърво е важно и не трѣбва да се губи време. Затова сега ние впрѣгаме всѣчко годно на работа“.

Въ това време въ гората брадвитъ продължаватъ да ехтятъ и тѣхниятъ трѣсъкъ се смѣсва съ скърцането на бичикитъ, които съ своитъ тѣсни остриета се връзватъ въ твърдата дървесина на полярнитъ дървета. Никой не продумва нито дума, никой дори не поглежда наоколо, всѣки е погълнатъ отъ своята работа. Отъ време на време нѣкой отива до огъня, за да се затопли съ чаша подсолено кафе или съ гореща вода, размѣсена съ нѣколко капки млѣко. Набързо той изсърбва горещата до изгаряне течностъ. Чакъ късно надвечеръ, когато снѣкитъ се удрялятъ, студътъ стане още по-голямъ и снѣгътъ започне да отразява синкава свѣтлина, едвамъ тогава работата се прекратява. Междувременно въ голѣмата дървена хижа печикитъ сж запалени, еленовата супа е готова, за всѣкого е сипана голѣма, дълбока паница, а ечимичиятъ хлѣбъ и туршията разнасятъ наоколо своята апетитна кисела миризма.

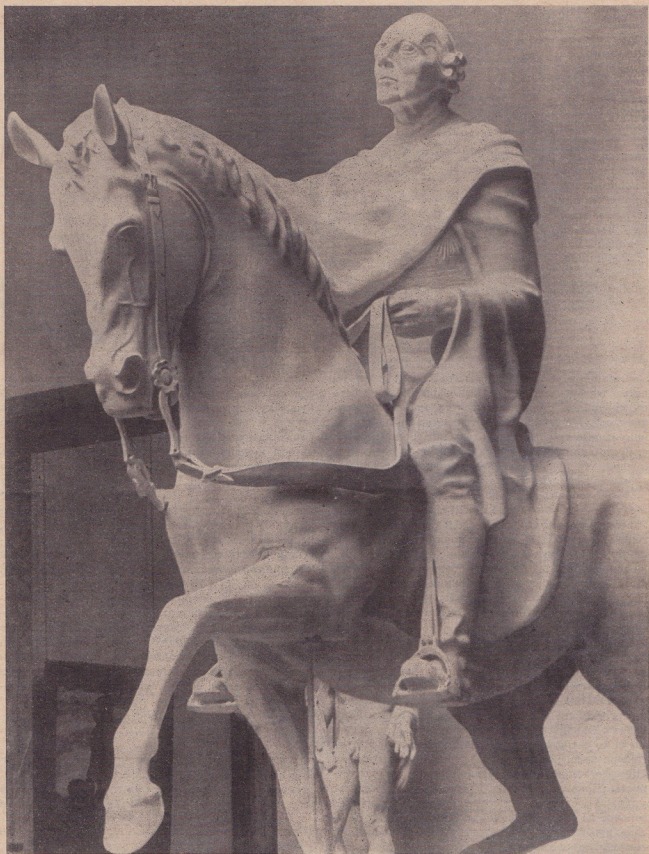
Следъ вечерята дърваритъ насядаха около голѣмата, грубо издѣлана маса въ затопленото помѣщение, извадиха своитъ „пуукo“ (така се наричатъ на финландски тѣхнитъ ножове) и започнаха своята

обичайна рѣзбарска работа. Тѣ си служеха майсторски съ своитъ инструменти и приготвяваха изкусно хубави селски кухненски прибори. Така тѣ седятъ и работятъ, докато и последната дневна свѣтлина излезе. Тогава тѣ пропѣзватъ за благодатенъ нощенъ снъ подъ топлата покривка отъ еленова кожа. И така ще бѣде-сигурно още много дни и много седмици, докато трае войната. За тѣзи корави работници нѣма промѣна, нѣма почивка, нито пъкъ развлечения отъ театрални трупи на „Трудъ и радостъ“, кина или беседи. Само трудъ, непрекъснатъ трудъ, всрѣдъ една заснѣжена пустиня, далечъ отъ домъ и семейство. Така работи за войната цивилното население на Финландия. Мѣже между 14 и 70 години даватъ съ единъ млчаливъ героизмъ всички свои сили въ службана Отецеството. Тѣ сж станали така млчаливи и неразговорливи, както е безмълвенъ вѣковниятъ лесъ, който ги обкръжава, погълнати и предадени всецѣло на своя трудъ. Тѣмъ е напълно безразлично, защо и съ каква работа ги натоварва Отецеството, стига само да може да помогнатъ съ своя трудъ за извоюване на победата.

П. Ц. Етингхоферъ, воененъ дописникъ.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Нашето мнение	338
Г. Херманъ: Тракия и югоизточна Европа ...	340
С. Хилтонъ: „Синъ-Файнъ“ и Ирландия	343
Надъ времето и смъртта	348
П. Ц. Етингхоферъ: Въ полярнитъ лесове на Финландия	352



„Царският ездач“ от Йозеф Торак

Foto: Hoffmann